

KIRNUSAARI 2

TARKASTUSKÄYNTI 12.8.1997

TT Pekka Särkiö teki Lahden museolle ilmoituksen hylyistä, jotka sijaitsevat Vääksyssä Päijänteen puolella.

Kohteista kolme sijaitsee Kirnusaaren rantavedessä:

Peruskartta 3112 02

1:20 000 x= 6786,60

y= 3422,60

Hylyt sijaitsivat aivan vierekkäin, noin kolmen metrin välein toisistaan, koillinen-lounas- suunnassa. Pohjoisin kolmesta on hylky, joka on tasaperäinen ja kooltaan 15 x 4 m (silmämääräisesti). Perän kohdalla oli vettä mittaushetkellä 125 cm (Päijänteen veden taso vaihtelee vuodessa maksimillaan 80 cm).

(KIRNUSAARI 2 2067)

Keskimmäinen hylky oli kooltaan noin 20 x 4 m, tukevarakenteinen, suippoperäinen ja -keulainen, emäpuun paksuus noin 35 cm, kaarien paksuus noin 10-15 cm (mitattiin veneestä nivelmitalla). Kiinnitysvälineinä olevat ruuvit olivat 6- kulmaisia ja halkaisijaltaan n. 5,5 cm. Rannanpuoleisessa päässä oli vettä n. 70 cm.

(KIRNUSAARI 3 2068)

Kolmas hylky oli samoin tukevaa tekoa, kooltaan noin 18 x 4 m. Minkäänlaisia takilan osia, sikoköliä, mastokenkaa, mastoa yms. ei ollut nähtävissä. Hylyt olivat suhteellisen hyväkuntoisia, kaaret paikoillaan, mutta päistä katkenneina, kansilaudoitusta paikoitellen tiheästikin näkyvillä. Hylkytavara oli kuitenkin aikojen saatossa eroosioitunut ja kansilaudoissa oli suuria epätasaisia rakoja. Pienin hylyistä oli heikoimmin säilynyt. Saaren rantaan on hylyistä matkaa noin 10 m. Silmämääräisesti arvioiden hylyt vaikuttavat matalilta (syväykseltään) kuljetusaluksilta, joita on saatettu ehkä hinata. Ikä on todennäköisesti yli sata vuotta.

MARIA HÖLTZÄ,
LAHDEN MUSEO

12.8.1997

LAUTASAARE

Neljäs kohde sijaitsi Kirnusaaresta itään olevan Lautasaaren

eteläkärjessä: Peruskartta 3112 02 1:20 000

x= 6786,16

y= 3423,32

Hylky oli samalla tavoin puinen kuin edellisetkin, mutta siinä ei näkynyt rautaisia kiinnitysvälineitä. Huonon näkyvyyden takia tarkempia määritelmiä hylystä oli vaikea tehdä. Pituus on noin 15 m. Hylky oli paikoitellen sedimentin peitossa ja se lepäsi pohjois-etelä- suunnassa. Lautasaaren rantaan oli matkaa noin 30 metriä, syvyyttä noin 2 m.

Viides kohde sijaitsi Linkinpohjassa:

Peruskartta 3112 02 1:20 000

x=6785,76

y= 3425,68

Runko on perästä ja keulasta näkyvissä ja se on merkitty merikorttiin. Rungon perusta on rautaiset kaaret ja kehä, kaikki muut osat on puuta, päällä on ollut puuverhoilu, joka on nähtävissä vieläkin vasemmalla kyljellä. Alus on ollut mahdollisesti 1900-luvun vaihteen kuljetusproomu. Veden alla oleva kansilaudotus vaikuttaa tiheältä ja hyvin säilyneeltä, muutoin aluksen kunto on heikko.

Yhteistä kaikille aluksille on rauhallinen sijainti kaislikossa vesiliikennereiteiltä sivussa. Aluksia rasittavat jäät ja mahdolliset virtaukset. Limilautaisuuden tai tasalautaisuuden toteaminen oli vaikeata sedimentin ja hylkyjen latteuden vuoksi veneestä käsin.

14.8.1997 Lahden historiallinen museo

Maria Hölttä

Lisätietoja:

Tarkastusmatkalla oli mukana ilmoituksen tekijä TT Pekka Särkiö,
FL Hannu Takala, HuK Maria Hölttä ja Lahden seurakunnan venettä
kuljettava Jussi Lehtinen.

Liitteenä sivu peruskartasta 3112 02 1:20 2000.

3423

3424

3112 03

3425

34

Nak = - 21°

3423

-17° 40' 25° 35'

3424

3425

347

